Η ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΑΝΔΡΙΑΝΑ.

(Συνέχεια. Ἴδε ἀριθ. 37.)

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, κατὰ τὰ πέριξ τοῦ Βιγνίκ, εἰς ἀγροικίαν μεμονωμένην καὶ καλλιεργουμένην ὑπ' αὐτῆς ἔζη μόνη, ἄνευ συγγενῶν, ἄνευ φίλων ἡ ἀνύπανδρος Κυρία Μαξίμη 'Ροζανκοέτ· αὕτη ἦν αὐστηρὰ καὶ εὐσεβὴς κόρη τριάκοντα δύο ἐτῶν· εἶχε κατάστασιν τινὰ καὶ ἄλλοτε ἦν καὶ ὁπωσοῦν εὐειδής· δὲν εἶναι σπάνιον νὰ εὑρεθῶσιν εἰς Βρετανίαν κόραι καλῆς οἰκογενείας αἵτινες ἀναχωροῦσιν εἰς τὴν ἀγροικίαν των, προτιμῶσαι νὰ γηράσωσι καὶ νὰ ἀποθάνωσιν ἄγαμοι μᾶλλον παρὰ νὰ θυσιάσωσι τὴν καρδίαν των καὶ τὸ πνεῦμα των κακοῦπανδρευόμεναι· ὡς δὲ αὕτη ἤρχετο κατὰ πᾶσαν κυριακὴν νὰ ἀκούσῃ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸ Βιγνίκ, ὁ Ἰωσὴφ ἔστησε τὴν προσοχήν του ἐπ' αὐτῆς· καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἦν ἡ μόνη γυνὴ ἐφ' ἧς ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ ζωῆς του, καὶ ἐπειδὴ προσέτι εἶχεν αὕτη εἰς τὸν τόπον μεγάλην ὑπόληψιν ἁγιότητος καὶ εὐποιίας, ὅταν προετέθη λόγος περὶ ἐκλογῆς συζύγου δι' αὐτὸν, ἡ Κ. Ῥοζανκοέτ ἐπαῤῥουσιάσθη φυσικῷ τῷ λόγῳ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἥρωός μας· εἶχεν ἀποφασισθῇ εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ νὰ ἀφήσωσιν εἰς τὸ θῦμα πλήρη καὶ ὁλόκληρον ἐλευθερίαν τοῦ νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὄργανον τῆς καταδίκης του. ἅμα ὁ Ἰωσὴφ ὠνόμασε τὴν Κ. Ῥοζανκοέτ, ἐπορεύθησαν καὶ οἱ τέσσαρες ὁμοῦ νὰ τὴν ζητήσωσιν εἰς γάμον· ὁ Ἰωάννης ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ. ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς εὐσκολεύετο εἰς τὰς φράσεις του, ὁ Ἱερώνυμος τὸν διέκοψε καὶ ἐδιηγήθη ἁπλῶς τὴν ἱστορίαν, ἐν ᾧ ὁ Ἰωσὴφ κόκκινος ὡς μήκων καὶ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστηριγμένους εἰς τὴν γῆν, δὲν ἤξευρεν εἰς ποῖον ἅγιον νὰ ἐφιερωθῇ· ὁ Ἱερώνυμος ἐξεφράσθη ὡς ἀληθὴς ναύτης οἷος ἦν· ἡ Κ. Ῥοζανκοέτ ἐ-

μίγνυε μετὰ τῶν θρησκευτικῶν της ἰδεῶν κλίσεις πρὸς αὐταπάρνησιν καὶ πρὸς ἀφοσίωσιν· εἶχεν ἀκούσῃ ἐκείνη νὰ ὁμιλοῦν περὶ τῶν Λεγὸφ ἐν γένει καὶ περὶ τοῦ Ἰωσὴφ ἰδίως· τὸ παράδοξον τοῦ προβλήματος δὲν τὴν κατέπληξεν· εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐφημέριος τοῦ Βιγνίκ ὃν ὁ Ἰωσὴφ εἶχε συμβουλευθῇ καὶ κατὰ τοῦτο ὡς καὶ κατὰ πᾶν τι ἄλλο, εἶχε λάβῃ μέρος εἰς τὸ πρᾶγμα καὶ πρό τινων ἡμερῶν ἔσχε διεξοδικὴν συνδιάλεξιν περὶ τούτου μετὰ τῆς εὐσεβεστέρας καὶ εὐπειθεστέρας τῶν ἀμνάδων τοῦ ποιμνίου του. Ἐν συντόμῳ ἡ Κ. Μαξίμη Ῥοζανκοὲτ, ἀφ' οὗ ἤκουσε τὸν Ἱερώνυμον, ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἰωσὴφ καὶ συνῄνεσε νὰ καταλείψῃ τὴν ἀγροικίαν της καὶ νὰ ζήσῃ εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ· ἀπεφάσισαν ἐπὶ συνεθριάσεως τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀποσυρόμενος, ἐτόλμησε νὰ φιλήσῃ τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων τῆς μνηστῆς του.

Καθ' ὁδὸν ἐν ᾧ ὁ Ἰωάννης ἐπεδαψίλευεν εἰς τὸν Ἰωσὴφ ἐμψυχώσεις καὶ παρηγορίας,

— Πῶς σὲ φαίνεται; εἶπεν ὁ Ἱερώνυμος πρὸς τὸν Χριστόφορον.

— Καὶ σέ; ἠρώτησεν ὁ Χριστόφορος τὸν Ἱερώνυμον.

— Διόλου νέα, πὰ νὰ χαθῇ!

— Διόλου εὔμορφη, φωτιὰ νὰ τὴν κάψῃ!

— Εἶνε παλιοφρεγάδα ἐγκαταλελειμένη, εἶπεν ὁ εἷς.

— Παλιοβρίκιον ναυαγῆσαν εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς αἰωνιότητος, εἶπεν ὁ ἄλλος.

— Νόστιμην ἐκλογὴν ἔκαμεν ὁ φίλος μας!

— Ὁ διάβολος νὰ τὸν πάρῃ! εἶπεν ὁ Χριστόφορος· στοιχηματίζω ὅτι αὐτὴ ἡ γυναικοῦλα θὰ φέρῃ τὴν κόλασιν εἰς τὴν οἰκίαν.

Συνομιλοῦντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔφθασαν εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ· ἐνησχολήθησαν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ νὰ διαθέσωσι τὰ πάντα διὰ νὰ δεχθῶσιν ἀξίως τὴν βασίλισσαν τοῦ οἴκου· ἀσβεσταλείψαν τοὺς τοίχους, ἔθεσαν ὑέλους εἰς τὰ παράθυρα καὶ πλίνθους ὄπτας εἰς ὅσα μέρη τοῦ ἐδάφους ἔλειπον. ὁ πρῶτος ῥάπτης καὶ ὁ πρῶτος ἀδαμαντοπράτης τοῦ Ἁγίου-Βριεύκου προσεκλήθησαν· παρήγγειλαν ἐνδύματα τοῦ γάμου, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἔκλεξε διὰ τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του μεγαλοπρεπὲς κόσμημα ἐκ πολυτίμων μαργαρίτων· ἐπροσπάθει νὰ φαίνεται εὔθυμος, ἀλλ' ὅσον ἡ ὀλεθρία ὥρα ἐπλησίαζε, τόσον ὁ νέος Λεγὸφ ἐγίνετο μελαγχολικὸς καὶ κατηφής· ἠμέλει τὰ βιβλία του, τὴν βάρβιτόν του, καὶ ἕως ἔτι καὶ τὰ θρησκευτικά του καθήκοντα, διὰ νὰ ἔρχεται νὰ περιπλανᾶται μόνος εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκηφυΐαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύοντας.

Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου ἔφθασεν εὐθὺς ἀπὸ πρωΐας ὁ Ἰωάννης, ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἱερώνυμος εὑρέθησαν ὀρθοί, ἐνδεδυμένοι ἕκαστος λαμπρὸν μέλαν ἱμάτιον, καὶ ἔχοντες τὸν λαιμὸν καθειργμένον εἰς τὴν μαζαλίδα λευκοῦ λαιμοδέτου· καὶ αἱ τρεῖς δὲ ἐφαίνοντο ὡς ὀπωσοῦν σαρκαστικοὶ καὶ γελωτοποιοί· Ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ὑπάγωσι εἰς τὴν ἀγροικίαν τῆς Κ. Ῥοζανκοὲτ, ἀκάλεσαν τὸν Ἰωσὴφ ὃς εἰσέτι δὲν εἶχε φανῇ· ὁ Ἰωσὴφ δὲν ἀπεκρίθη· τὸν ἐζήτησαν· Ἰωσὴφ δὲν ὑπῆρχε! πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν; κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν ἠσθάνθη ἐκεῖνος τὴν γενναιότητά του καμπτομένην, τὰς δυνάμεις του κλονουμένας· ἐδραπέτευσε τὸ πρωΐ, ἀφήσας εἰς τὸ δωμάτιόν του ὀλίγας ἀράδες παθητικὰς δι' ὧν ἀνήγγελλεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του ὅτι δὲν εἶχε τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν θυσίαν· τοὺς παρεκάλει νὰ τὸν συγχωρήσωσι καὶ ὑπέσχετο ποτὲ νὰ μὴ φανῇ ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν των· μαθόντες τοῦτο, ὁ στρατιώτης καὶ οἱ δύο ναῦται ἐθεώρησαν κατὰ πρῶτον ἀλλήλους μετ' ἐκπλήξεως, ἔπειτα προσῆλθησαν εἰς ὁρμὰς λύπης καὶ ἀγανακτήσεως· ἡ περίστασις τῷ ὄντι ἦν δυσχερὴς· αἱ ὑποσχέσεις εἶχον δοθῇ· ἀπὸ πλέον ἢ ἑνὸς μηνὸς περὶ τοῦ συνοικεσίου τούτου ὡμιλεῖτο εἰς ὅλον τὸν τόπον· προέκειτο ἤδη νὰ σώσωσι τὴν τιμὴν τῶν Λεγὸφ καὶ νὰ μὴ προσβάλωσι τὴν ὑπόληψιν μιᾶς Ῥοζανκοὲτ· ἀλλὰ τί νὰ κάμωσι καὶ πῶς νὰ φερθῶσι; τοῦτο οὐδεὶς αὐτῶν ἐδύνατο νὰ τὸ ἐπινοήσῃ.

— Ἕνα μόνον τρόπον γνωρίζω, εἶπεν ὁ Ἰωάννης τύπτων τὸν μέτωπόν του.

— Ὁποῖον; ἠρώτησαν συγχρόνως οἱ δύο ἀδελφοί.

— Ἐξ ὑμῶν τῶν δύο, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης, νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν Ἰωσὴφ καὶ νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην. τέλος πάντων ὅστις τὸ ἀποφασίσῃ δὲν θὰ ἦναι πολὺ ἀξιολύπητος· ἐκείνη, μεταξύ μας, εἶναι ἀρκετὰ καλὴ γυναικοῦλα.

— Ἀφ' οὗ σὲ ἀρέσῃ, διατὶ δὲν τὴν λαμβάνεις; εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

— Διατὶ ἔχει ὁ Ἱερώνυμος; ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης.

— Διατὶ ὄχι ὁ Χριστόφορος; εἶπεν ὁ Ἱερώνυμος.

— Διατὶ ἔχει ὁ Ἰωάννης; ἐνέκραξεν ὁ Χριστόφορος.

Ἕκαστος αὐτῶν εἶχε μίαν πρόφασιν· ὁ Ἰωάννης προέτεινε τοὺς ὤμους εἰς τὴν Ῥωσσίαν ῥευματισμούς, ὁ Ἱερώνυμος μίαν σπαθιάν, ὁ Χριστόφορος μίαν τουφεκιὰν ἂς καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος εἶχον λάβῃ εἰς τὸ πλοῖον των· καὶ οὕτω μίαν ὥραν περίπου ἀντιπαρέπεμπον μεταξύ των τὴν δυστυχῆ κόρην ὡς σφαῖραν ἢ ὡς ἅρπαστον, οὐχὶ χωρὶς νὰ συνοδεύσωσι τὸ γύμνασμα τοῦτο μετὰ βλασφημιῶν κατὰ τοῦ Ἰωσὴφ, οὔτε χωρὶς νὰ προσκαλίσωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὅλας τὰς κατάρας τῆς κολάσεως. Ἐν τοσούτῳ ὁ καιρὸς ἔφευγεν. ἡ Κ. Ῥοζανκοὲτ περιέμενε.

— Λοιπόν! ἀνέκραξεν ὁ Ἰωάννης, ὁ κλῆρος ἂς ἀποφασίσῃ.

Ἅμα λόγος, ἅμα πρᾶξις· ἕκαστος ἔγραψε τὸ ὄνομά του ἐπὶ τετραγώνου τμήματος χαρτίου ὅπερ ἀφοῦ ἐτύλιξε μεταξὺ τῶν δακτύλων του, κατέθεσεν εἰς τὸν πῖλον τοῦ Χριστοφόρου· τούτου γενομένου, οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἐσταύρωσαν τὰς δεξιάς των χεῖρας ἐπὶ τῆς μοιραίας κάλπης καὶ ἕκαστος ὑπεσχέθη ἐνόρκως νὰ ὑποταχθῇ χωρὶς νὰ γογγύσῃ εἰς τὸν ψῆφον τῆς εἱμαρμένης· ὁ Ἱερώνυμος ὑπεμβαλὼν δύο δακτύλους εἰς τὸν πῖλον ὃν ὁ Ἰωάννης ἐκράτει ἡμίκλει-

στον, ἐξείλκυσεν, οὐχὶ ἄνευ διαταγμοῦ, ἓν τετράγωνον χαρτίου ὅπερ ἐξετύλιξεν ὁ ἴδιος τρέμων· ἰδρὼς κρύος κατέβρεχε τὸ πρόσωπόν του· ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης ἦταν καὶ ἐκεῖνοι ἀνήσυχοι· ἀλλ' ὅταν αἴφνης ἤκουσαν τὸν Ἱερώνυμον νὰ ἐκφέρῃ βρυχηθμὸν ὡς τρωθείσης τίγριδος, ἤρχισαν νὰ γελοῦν, νὰ ᾄδουν καὶ νὰ χορεύουν, ὡς δύο καννίβαλοι, πέριξ τοῦ ὑπὸ τῆς τύχης προσδιορισθέντος θύματος. ὁ Ἱερώνυμος ἤλπιζεν ὅτι ἡ Κ. Ῥοζανκοὲτ δὲν θὰ συγκατένευεν εἰς ἀντικατάστασιν· ἀλλὰ συνέβη τὸ ἐναντίον· ἡ φιλότιμος κόρη εἶχεν ἐπίσης περὶ πολλοῦ τὴν ὑπόληψίν της ὡς καὶ οἱ Λεγὸφ τὴν τιμήν των, καὶ ἐπροτίμησε νὰ δεχθῇ τὸν Ἱερώνυμον μᾶλλον παρὰ νὰ ὑποπέσῃ εἰς τοὺς χλευασμοὺς καὶ εἰς τὰς φλυαρίας τῶν κακοβούλων ἀνθρώπων· ὑπέγραψαν τὸ συμβόλαιον· αἱ προκηρύξεις ἐδημοσιεύθησαν, καὶ μετά τινα καιρὸν ὁ Ἱερώνυμος Λεγὸφ καὶ ἡ Κ. Μαξίμη Ῥοζανκοὲτ ἀντήλλαξαν τὸ δακτυλίδιόν των πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ θυσιαστηρίου· ὁ Ἰωσὴφ μόνος δὲν ἦν παρὼν εἰς τὴν τελετήν· ὁ δραπέτης δὲν ἀνεφάνη πλέον.

Τὴν ἐπιοῦσαν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας, μεταξὺ τῆς ἑβδόμης καὶ ὀγδόης ὥρας τῆς πρωΐας ὁ γαμβρὸς περιήρχετο μόνος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατηφὴς καὶ σκεπτικός· ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἂν ὁ Ἰωσὴφ ἔπιπτε ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας του, θὰ τοῦ ἔκοπτε τὰ δύο ὠτία· μόλις μετὰ δύο μῆνας ὁ Ἰωσὴφ ἐτόλμησε νὰ ἀναφανῇ εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ. Κατὰ τοὺς δύο τούτους μῆνας καθ' οὓς ἔζησεν ὡς ἐξόριστος εἰς τὰ πέριξ χωρία, ὁ Ἰωσὴφ εἶχε γίνῃ διαφανής· βλέπων αὐτὸν τόσον ὠχρόν, τόσον ἰσχνὸν καὶ τόσον ἄβλιον, ὁ Ἱερώνυμος συγκατένευσε νὰ μὴν τὸν τιμωρήσῃ, ἀλλ' ἐκήρυξεν ἐνώπιον τῆς γυναικός του ὅτι ποτὲ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

Ἄλλως τε τὸ συνοικέσιον τοῦτο δὲν ἔδειξε τὰ περιμενόμενα ἐξ αὐτοῦ καλὰ ἀποτελέσματα. ἡ Κ. Ἱερωνύμου οὐδὲν εἶχε τῶν ὅσα δύνανται νὰ καλλωπίσωσιν ἐσωτερικὸν οἰκίας. εἰς τὰ ἄπειρ ἐκέκτητο προτερήματα ἔλειπεν ἡ χάρις καὶ τὸ θέλγητρον· δὲν ἐπραγματοποίησεν οὔτε τὰ ποιητικὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσὴφ, οὔτε τὰς ἐλπίδας τῶν ἄλλων τριῶν· μετερρύθμισε τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ δὲν τὴν κατέστησεν ἐρασμιωτέραν. ὁ Ἰωάννης ἔλεγεν ὅτι οὐδὲν μετεβλήθη, καὶ ὅτι εἷς βύας μόνον προσετέθη εἰς τὴν οἰκίαν· σαβαρά, αὐστηρά, ὀλίγον ξηρὰ καὶ κατά τι μάλιστα καὶ στρυφνὴ ὡς σχεδὸν ὅλαι αἱ γυναῖκες αἱ διελθοῦσαι τὴν νεότητά των εἰς τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν ἀγαμίαν, διεύθυνεν ἐκείνη τὴν οἰκονομίαν τῆς οἰκίας της μετ' αὐστηρότητος ἧς ὁ σύζυγός της ἐγένετο τὸ πρῶτον θῦμα· ἐξώρισε τὸν καπνοσύριγκα, καὶ ἐφύλαξε τὴν κλεῖδα τοῦ κατωγείου. ὡς ἐκ τούτου ὁ Ἰωάννης, ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἱερώνυμος ὁ ἴδιος ἐγκατέλειπον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ Κοετ-Δὸρ καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ Βιγνὶκ, διὰ νὰ πίνουν καὶ νὰ καπνίζουν ἐκεῖ ἐν ἀνέσει· κατ' ἀρχὰς παρετήρουν ἑαυτοὺς μεθ' ἱκανῆς προσοχῆς ὥστε νὰ δύνανται ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν οἰκίαν νὰ μὴν προδίδωσι τὴν χρῆσιν τῆς εἰς Βιγνὶκ διημερεύσεώς των, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλησμόνησεν ἑαυτοὺς καὶ συνέβη ἓν ἑσπέρας νὰ παῤῥησιασθῇ ὁ Ἱερώνυμος ἔμπροσθεν τῆς γυναικός του εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. ἡ Κ. Λεγὸφ παρεπονέθη πικρῶς, καὶ ἐρώτησεν ἂν ἦναι τοῦτο ὅπερ τῇ ὑπεσχέθησαν, ὅταν ἔστερξε νὰ καταλείψῃ τὸ ἀναχωρητήριόν της, καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ κατασταθῇ εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ· ὅ,τι δὲ καὶ ἂν ἔλεγεν, ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης οὐχ ἧττον ἐπανέλαβον τὸν δρόμον τῶν ἕξεών των· ἀλλ' ὁ Ἱερώνυμος, συνταραχθεὶς ἐκ τῶν ἐπιπλήξεων τῆς γυναικός του καὶ ἔτι μᾶλλον ἐκ τῶν ἐλέγχων τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνειδήσεως, παρεδόθη μετ' ἀποφάσεως εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν οἰκιακῶν ἀρετῶν· παρητήθη διὰ μιᾶς τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς πόσεως, καὶ συνῴδευεν ἐνδελεχῶς τὴν Κ. Λεγὸφ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· κατὰ συνέπειαν τῆς ἠθικῆς του ταύτης μεταβολῆς, προσεβλήθη μετά τινας μῆνας ὑπὸ βαθείας μελαγχολίας μεταβληθείσης μετ' ὀλίγον εἰς ἀμαυρὸν μαρασμόν· ἀπώλεσε τὴν ὄρεξιν, καὶ ἔγινεν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κίτρινος καὶ ἰσχνὸς ὡς ἡ ξηρὰ χαρίγκη· διήρχετο ἡμέρας ὁλοκλήρους πλησίον τῆς ἑστίας καταβεβλημένος, χωρὶς νὰ δύναταί τις νὰ ἐκσπάσῃ λέξιν ἀπὸ τοῦ στόματός του ἢ βλέμμα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων του· μόνη ἡ παρουσία τοῦ Ἰωσὴφ ἐδυνήθη νὰ τὸν ἐξαγάγῃ τοῦ τοιούτου ληθάργου. ὁ Ἱερώνυμος εἶχε συλλάβῃ κατ' ἐκείνου τοσαύτην ἀπέχθειαν, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν ἴδῃ χωρὶς νὰ κυριευθῇ ὑπὸ τρομεροῦ θυμοῦ· ὥστε ὁ Ἰωσὴφ ἐβιάσθη νὰ ἀποφασίσῃ νὰ μὴ φανῇ πλέον ἐμπρός του.

Εἰς αὐτὴν τὴν στάσιν ἦσαν τὰ πράγματα, ὅταν ἔμαθον εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ ὅτι ἀξιωματικός τις τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου ὡμίλει ὑβριστικῶς εἰς Ἄγιον-Βριεὺκαν πεαὶ τῆς ἀρχῆς τῆς καταστάσεως τῶν Λεγόφ. ὁ Χριστόφορος δὲν ἔχασε καιρὸν· ἔδραμεν εἰς τὴν πόλιν, ὕβρισε τὸν Ἄγγλον ἀξιωματικὸν καὶ συνεφωνήθη μεταξύ των ἡμέρα μονομαχίας· μαθὼν τοῦτο ὁ Ἱερώνυμος ἐξῆλθε τῆς ἀπαθείας του· ἡ ἀηδία τῆς ὑπάρξεως ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν ἀπηλπισμένην ἀπόφασιν. χωρὶς οὐδὲν νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν, προέλαβε τὸν Χριστόφορον κατὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ δύο μαρτύρων, ἔπεμψε μίαν σφαῖραν εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Ἄγγλου ὃς ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν φιλοφροσύνην ἀντὶ φιλοφροσύνης, διότι ἔπεσαν καὶ οἱ δύο συγχρόνως, θανασίμως τετρωμένοι ἀμφότεροι. ὁ Ἱερώνυμος ἐκομίσθη εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ σχεδὸν νεκρὸς ἐπὶ φορείου· εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ νὰ ἐκπνεύσῃ ἤνοιξε μεγάλους ὀφθαλμοὺς καὶ ἀνεκραύγασεν « Ἐνυμφεύθην διὰ τὸν Ἰωσὴφ καὶ ἐθανατώθην διὰ τὸν Χριστόφορον. » ἡ γυνή του καὶ οἱ ἀδελφοί του ἔκλαιον περὶ τὴν κλίνην του· μετά τινας στιγμὰς στιφῆς ἔτεινεν ἐκεῖνος τὴν δεξιάν του χεῖρα πρὸς τὸν χριστόφορον, καὶ τῷ εἶπε. « Σὲ εὐχαριστῶ. » ἔπειτα ἔτεινε τὴν ἀριστερὰν πρὸς τὸν Ἰωσὴφ, λέγων. « Σὲ συγχωρῶ », καὶ ἐξέπνευσεν· ἐπληροφόρησαν δὲ τὴν Κ. Λεγὸφ ὅτι ὁ σύζυγός της εἰς τὴν ταραχὴν τῶν τελευταίων στιγμῶν του εἶχεν ἐκλάβῃ τὴν δεξιάν του χεῖρα ὡς τὴν ἀριστεράν.

Ἡ Κυρία Ἱερωνύμου ἠκολούθησε μετ' ὀλίγον τὸν ἄνδρα της εἰς τὸν τάφον. ἀπέθανε γεννήσασα

θυγατέρα ἣν ἐνεπιστεύθη ἐπισήμως εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῶν δύο του ἀδελφῶν· εἰς τὴν ἐσχάτην ὥραν της ἐκείνη ἡ γυνὴ ἐξέχυσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ τέκνου της καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν τοῦ Ἰωσὴφ ὅλα τὰ ῥεῖθρα τοῦ φίλτρου ὅπερ εἶχε συνθλίψῃ ἐμφροντίστως εἰς τὴν καρδίαν της ἕως τότε. ὑπάρχουσιν ἄρα καρδίαι αἳ μόνον κατὰ τὴν ὑπερτάτην ὥραν ἀνακαλύπτονται, ὡς τὰ ἀγγεῖα ἐκεῖνα ἅπερ συντριβόμενα μόνον ἐκχέουσι τὴν ἐν αὐτοῖς ὑποκρυπτομένην εὐωδίαν. κατενέπλησεν ἐκείνη τὴν θυγατέρα της δακρύων καὶ φιλημάτων. ἐπεκαλέσθη τὴν προστασίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου ὄντος. ὁ λόγος της ἦν σοβαρὸς καὶ ἐπίσημος. ἡ ψυχή της κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ νὰ πεταξῃ ἔῤῥιπτε φωτεινόν τι ἀπαύγασμα ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς ἐκείνης μορφῆς ἀφ' ἧς ἡ ζωὴ ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ. ἀφ' οὗ ἐξήτμισε τὴν τελευταίαν πνοήν της, ὁ Ἰωσὴφ ἔλαβε τὸ βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸ ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Χριστόφορον καὶ τὸν Ἰωάννην οἵ ὤμοσαν ἕκαστος νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἐπ' αὐτοῦ μετὰ πατρικῆς φιλοστοργίας. μετά τινας ἡμέρας ἡ ὀρφανὴ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ Βιγνίκ, καὶ ὁ Ἰωάννης ὡς ἀνάδοχος ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας του, ὁ δὲ Χριστόφορος ἠθέλησε νὰ ἔχῃ συγχρόνως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Βρικίου Ἀνδρείας, ἀφ' οὗ οἱ Λεγὸφ εἶχον ἀποκτήσῃ τὴν κατάστασίν των, διὸ καὶ ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους ὑπὸ τὰ δύο ὀνόματα Ἰωάννα καὶ Ἀνδριάνα.

Ἔκτοτε ἀνεφάνη εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ θέαμα παράδοξον καὶ κατανυκτικόν. τὸ ὅπερ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσιν οὔτε αἱ προσευχαὶ τοῦ Ἰωσὴφ, οὔτε ἡ νύμφευσις τοῦ Ἱερωνύμου, οὔτε ἡ παρουσία συζύγου σοβαρᾶς, κοράσιον μικρὸν, λευκὸν καὶ κόκκινον τὸ κατώρθωσεν ὡς ἐκ θαύματος· ἐπὶ τοῦ χείλους τῶν πρὸ μικροῦ ἐνώπιόν των ἀνοιχθέντων δύο τάφων ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης εἶχον ἤδη αἰσθανθῇ τὰ κακά των πάθη κλονούμενα. τὰ εἶδον δὲ νὰ καταβληθῶσι καὶ νὰ σβεσθῶσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τοὺς πόδας ἑνὸς λίκνου. Οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνθρωποι προήχθησαν ἀκόπως εἰς ὅλας τὰς μικρολογίας τοῦ φίλτρου. Ἀνθημιλλῶντο πρὸς τὸν Ἰωσὴφ περὶ μητρικῆς φιλοστοργίας, καὶ ἦν τῷ ὄντι θέαμα κατανυκτικὸν νὰ βλέπῃ τις καὶ τοὺς τρεῖς κεκλιμένους ἐπ' ἐκείνης τῆς νεοσσιᾶς τῆς περιστερᾶς καὶ παρατηροῦντας μετὰ προσοχῆς τὰ πρῶτα αὐτῆς κελαδήματα καὶ τὰ πρῶτα πτερυγίσματα. τὸ βρέφος ηὐξήθη, καὶ μετ' αὐτοῦ ηὐξήθη καὶ ἡ ἀγάπη τῶν τριῶν ἀδελφῶν. ἦν δὲ ὡραία παιδίσκη, ζωηρὰ, ἀειδίνητος, πλήρης ζωῆς καὶ ὑγείας, φέρουσα ἀξίως τὸ ὅπερ ὁ Χριστόφορος τῇ ἔδωκεν ὄνομα. ὁ ἀνδρικὸς δὲ οὗτος χαρακτὴρ οὐδὲν ἀπέκλειεν ἐν αὐτῇ θέλγητρον. μόλις ἐξελθοῦσα τοῦ λίκνου εἶχεν ἤδη τὴν χαρίεσσαν ῥοπὴν τοῦ γυναικείου φιλαρέστου. τὴν ῥοπὴν ταύτην πόθεν τὴν ἔλαβεν, οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ. ὁ κρῖνος ἐξέρχεται λευκὸς καὶ εὐώδης ἐκ μέλανος καὶ γεώδους βολβοῦ· ἡ ψυχὴ ἐκθρώσκει τῆς χρυσαλλίδος της ἀποστίλβουσα διὰ χρυσοχυανῶν χρωμάτων. ἡ κόρη ηὐξήθη ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ εἰς τοὺς ῥωμαλέους κόλπους τραχείας καὶ ἀγρίας φύσεως. ὁ ἥλιος τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ ὁ ἄνεμος τῆς θαλάσσης ὑπεμελάνωσαν τὸ λευκὸν τῆς ὄψεώς της. τὸ ἀνάστημά της ἀνεπτύχθη, τὰ μέλη της ἠπαλύνθησαν, ὑψώθη λεπτὴ καὶ εὔρωστος, ὡς στέλεχος φοίνικος. ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης τὴν ἐμόρφωσαν εἰς τὰς γυμνάσεις τοῦ σώματος· ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς καρδίας της καὶ τοῦ πνεύματός της. οἱ δύο πρῶτοι τὴν ἐνέπλησαν στρατιωτικῶν διηγημάτων. ὁ τρίτος τῇ ἐνέπνευσε τὸν πόθον τῆς σπουδῆς καὶ τῶν τεχνῶν. ὁ Χριστόφορος τὴν ἐξωκείωσε μετὰ τῶν μεταβολῶν τοῦ ὠκεανοῦ, ὁ Ἰωάννης μετὰ τῆς ἱππευτικῆς καὶ τῶν ὅπλων, ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἐπετήρει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νεαζούσης ἐκείνης διανοίας. ἐμετρίασε τὴν ῥιψοκίνδυνον αὐτῆς ὁρμὴν καὶ ἐνησχολήθη ἐκ πρώτης ἀρχῆς νὰ περιστείλῃ τὰς ἀνδρικὰς τάσεις, ἃς ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Χριστόφορος εὐηρεστοῦντο νὰ ἀναπτύσσωσιν ἐν αὐτῇ. καὶ δὲν ἐπέτυχε μὲν καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλ' ἡ Ἰωάννα εἶχεν ἔμφυτον χρίσιν καὶ ἀνεπιτήδευτον χάριν αἳ καὶ ἄνευ τοῦ Ἰωσὴφ θὰ κατεπολέμουν τὰς ἐπιῤῥοὰς χυδαίας περιστοιχίσεως. οὐ μόνον οὐδὲν ἔλαβεν ἐκείνη παρὰ τοῦ θείου της τοῦ ναύτου καὶ παρὰ τοῦ θείου της τοῦ στρατιώτου, ἀλλ' ἐκ τοὐναντίου ἐκείνη τοὺς ἐκόσμησε δι' ἀνταναλάσεως τῶν χαρίτων της. ἐν τῇ συναφῇ τοῦ ἐρασμίου ἐκείνου ὄντος τὰ ἤθη των ἡμερώθησαν, ἡ συμπεριφορά των ὀλίγον ἐξευγενίσθη καὶ ἡ γλῶσσά των ἐκαθαρίσθη. κατ' ἀρχὰς ἦν ἐκείνη παίγνιον μόνον εἰς τὰς χεῖρας των πολύτιμον καὶ λατρευόμενον, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἐκφράσεως τῆς φιλοστοργίας συνεμίχθη ἀνεπαισθήτως καὶ αἴσθημα σεβασμοῦ. καὶ τὸ παραδοξότερον, ἡ φιλοστοργία αὕτη ἤγειρεν εὐθὺς ἐν αὐτοῖς ἐκείνην τὴν αἴσθησιν τῆς τύχης περὶ ἧς προωμιλήσαμεν καὶ ἧς ἐστεροῦντο ἕως τότε. καὶ ὅσον μὲν δι' ἑαυτοὺς, οὐδὲν μετέβαλον ἐκ τῆς ἁπλότητος τῶν ἕξεών των. διὰ δὲ τὴν ἀνεψιάν των ἔσχον ὅλας τὰς ματαιότητας, ὅλας τὰς φαντασίας τῆς πολυτελείας, ὅλας τὰς ἀντιλήψεις τοῦ εὖ εἶναι. βρέφος, τὴν περιετύλιξαν εἰς σπάργανα ἄξια νὰ ταπεινώσωσι θυγατέρα βασιλέως. βραδύτερον, διὰ νὰ κοσμήσωσι τὸ οἴκημά της, ἐξεκενώθησαν εἰς μωρὰς φαντασίας καὶ ἀλλοκότους δαπάνας. τὰ Παρίσια ἔπεμψαν τὰ ἐκλεκτότερα ἐπιπλά των, τὰ πλουσιώτερα ὑφάσματά των. οὐδὲν τοῖς ἐφαίνετο οὔτε ἱκανῶς καλὸν οὔτε ἱκανῶς δαπανηρὸν διὰ νὰ κασαστήσωσι χαρίεν τὸ κλωβίον τοῦ τόσον ὡραίου πτηνοῦ. βροχηδὸν ἐσωρεύοντο ἐπ' αὐτῆς οἱ ἀδάμαντες καὶ οἱ λιθοκόλληται κόσμοι. τὰ ὁλοσηρικὰ, τὰ μεταξωτὰ, τὰ τρίχαπτα ἤρχοντο κατὰ φακέλλους εἰς τὸ Κοετ-Δὸρ. ἡ φιλοκαλία καὶ τὸ ἔγκαιρον δὲν εὑρίσκοντο πάντοτε εἰς αὐτὰς τὰς ἐλευθεριότητας· ἀλλ' ὁ Ἰωσὴφ ἀνελάμβανε νὰ διορθώνῃ τὰς ἐλλείψεις των. ἄλλως τε καὶ ἡ Ἰωάννα προετίμα τῶν κοσμημάτων δι' ὧν τὴν κατεφόρτιζον τὸ ἁπλοῦν ἐξ εὐανθοῦς ἔνδυμά της μεθ' οὗ ἔτρεχεν ἐπὶ τῶν σπιλάδων καὶ τῶν κλαδίων τῆς ἠνθισμένης ἐρύκης δι' ὧν ἔπλεκε τὴν κόμην της.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν δεκαπέντε ἐτῶν ἡ Ἰωάννα ἦν τὸ καύχημα τοῦ Κοετ-Δὸρ. εἶχε παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ἀγαθότητα, παρὰ τοῦ Ἰωσὴφ τὴν σεμνὴν συστολὴν κόρης εὐσεβοῦς καὶ ἐρασμίας, παρὰ τοῦ Χριστοφόρου καὶ τοῦ Ἰωάννου τὸ ἔνθερμον καὶ τὸ

ἀτρόμητον Ἀμαζόνος. μετὰ τοῦ Ἰωσὴφ ἐμάνθανε τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας· μετὰ τοῦ Ἰωάννου ἵππευεν, ἔσυρε τὸ πιστόλιον, ἐκυνήγα τὸν λαγωὸν εἰς τοὺς θάμνους. μετὰ τοῦ Χριστοφόρου ἁλίευε παρὰ τὸν αἰγιαλὸν καὶ ἔτρεχεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐπὶ λέμβου ἐλαφρᾶς ὡς ὁ ἄνεμος. ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὸν Ἰωσὴφ προσήργετο κατὰ προτίμησιν. εἶχε χρηματίσῃ καὶ ἦν ἔτι διδάσκαλός της εἰς πάντα. εἶχε καταβάλῃ εἰς τὸ νὰ κοσμήσῃ τὸ πνεῦμά της τόσον ἔρωτα καὶ τόσην φροντίδα ὅσην ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Χριστόφορος κατέβαλλον εἰς τὸ νὰ καλλωπίσωσι τὸ ἀρτιγενὲς κάλλος της. τὴν εἶχε διδάξῃ ὅσην ἐκείνος ζωγραφικὴν καὶ μουσικὴν ἐγνώριζεν. ἀνεγίνωσκον ὁμοῦ τοὺς ποιητὰς καὶ κατὰ τὰς καλὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐσπούδαζον εἰς τοὺς ἀγροὺς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐντόμων καὶ τῶν ἀνθῶν. κατὰ τὰς ἑσπέρας τοῦ χειμῶνος ἡ παιδίσκη ἐκάθητο εἰς τὸ κύμβαλον, ὁ Ἰωσὴφ ἐλάμβανε τὸ βάρβιτόν του καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἐξετέλουν μικρὰς συμφωνίας, ἐν ᾧ οἱ δύο ἄλλοι καθήμενοι πλησίον τῆς ἑστίας, ἠκροάζοντο μετ' ἀνεκφράστου ἐκστάσεως. ἡ Ἰωάννα ἔπαιζεν ἄνευ μαθήσεως, ἤδεν ἀτέχνως καὶ ἀμεθόδως, ἀλλ' εἶχε φωνὴν νεαρὰν, φιλοκαλίαν καθαρὰν καὶ ἄπλαστον αἴσθημα. τὴν ἤκουον καθὼς ἀκούουσι τὰς ὑπολαΐδας (fauvette), χωρὶς νὰ ἐξετάζωσιν ἂν κελαδῶσι καλῶς ἢ κακῶς. ὁ ἀκούων ἠσθάνετο ἑαυτὸν θελγόμενον, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ πῶς καὶ διατί· εἶχεν οὕτως ἐκείνη ἐν ἑαυτῇ πάσῃ θέλγητρον ἄρατον ὑφ' ὃ ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης ὑπέκειντο ὡς δοῦλοι λατρεύοντες τὴν ἄλυσίν των. ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰωσὴφ ἐφαίνετο μᾶλλον σοβαρὰ καὶ ἐσκεμμένη. ἡ Ἰωάννα ἦν κακὰ τὴν μᾶλλον ἐκτεταμένην ἔννοιαν τῆς λέξεως ὅπερ ἐκ συμφώνου ὀνομάζομεν πάντες παιδίον μαμμόθρεπτον. ἰδιότροπος, ἀνάγωγος, εὐκίνητος ὡς τὸ κῦμα, εἶχεν ὅλας τὰς φαντασίας δεκαπενταετοῦς βασιλίσσης. ὁ Ἰωσὴφ τὴν ἐπέπληττε μὲν ἐνίοτε, ἀλλὰ τοῦτο ἦν, ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας του, λατρεία ὡς ἡ τῶν ἀγγέλων πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Θεοτόκου. ἐκείνη ἡ περιπαθὴς καὶ ποιητικὴ ψυχὴ εὗρε τέλος νέαν ἀδελφὴν καθ' ὁμοίωσιν ἑαυτῆς. ἡ φάσσα δὲν ἐμόναζε πλέον ἐν τῇ καλιᾷ της. ἡ ἔλαφος εὗρε τὴν σύντροφόν της.

Ἡ δὲ ἀγάπη τοῦ ναύτου καὶ τοῦ στρατιώτου κατήντησε λατρεία μωρά. αἱ μητέρες αἱ ἴδιαι δὲν θὰ εἶχον λέξιν διὰ νὰ ἐκφράσωσι τοιαύτην φρενιτίασιν· βρέφος, τὴν εἶχον ἀγαπήσῃ. ἀλλ' ὅταν ἐκεῖνοι οἱ δύο ἄνθρωποι οἵτινες μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν εἶχον συλλάβῃ ἰδέαν περὶ κάλλους, περὶ χάριτος καὶ περὶ κομψότητος, εἶδον ὑπὸ τὴν στέγην των, εἰς τὴν ἑστίαν των καὶ εἰς τὴν τράπεζάν των νέον καὶ ὡραῖον πλάσμα, κόρην κομψὴν καὶ χαρίεσσαν, ἀξιέραστον καὶ εὐειδῆ, ἐξοικειωθεῖσαν πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν των, προσφιλῆ, θωπευτικὴν, περιστρεφομένην πέριξ αὐτῶν, καὶ ἀποδίδουσαν διὰ παντὸς εἴδους φιλοφροσύνης τὰς δι' αὐτὴν φροντίδας ἐκείνων, οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἔγιναν ἐκτὸς ἑαυτῶν, καὶ ὁ ἔρως των ἐξαφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας ὑπερέβη πάντα ὅρον. Πρὸ πάντων δὲ τὴν ἠγάπων, διότι ἡ λευκή της χεὶρ τοὺς ἐξήγαγεν ἀμφοτέρους τοῦ βαράθρου τῶν ἐπαισχύντων παθῶν. Εὑηρεστοῦντο νὰ θέτωσι μυστηριώδεις τινὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς παιδίσκης ταύτης καὶ τοῦ παλαιοῦ βριχίου οὗ ἔφερεν ἐκείνη τὸ ὄνομα. καὶ ἐκεῖνο μὲν ἦν ἡ κιβωτὸς τῆς τύχης των, αὕτη δὲ ἀνεδείχθη, οὕτως εἰπεῖν, ἡ κιβωτὸς τῆς τιμῆς των. ἐφαντάζοντο ὅτι φέρουσα ἐκείνη τὸ ὄνομα τοῦ πειρατικοῦ πλοίου, ἐξευγένιζε καὶ ἤγνιζε τὴν πηγὴν τοῦ πλούτου των. ὁ ἔρως οὗτος προϊόντος τοῦ καιροῦ ἔλαβεν ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πάθους, καὶ ὑπῆρξαν ἐξ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους φθόνοι καὶ ἀντιζηλίαι πληρώσασαι τὰ Κοετ-Δὸρ ἐρωτοτροπιῶν χαριεστάτων. ζηλοτυποῦντες τὸν Ἰωσὴφ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Χριστόφορος ἐζηλοτύπουν συγχρόνως ἀλλήλους. τὰ παλαιὰ μίση τῆς στρατιωτικῆς καὶ τῆς ναυτικῆς σημαίας ἀνεγεννήθησαν· ἀλλ' ἡ νέα κόρη εἶχε τὴν θαυμασίαν τέχνην τοῦ ν' ἀποδίδῃ εἰς ἕκαστον τὸ μέρος του καὶ νὰ κρατῇ τὴν πλάστιγκα τῶν φιλαυτιῶν εἰς ἐντελῆ ἰσορροπίαν. ἐκάλει τὸν Χριστόφορον τὸν ναύαρχον θεῖόν της· καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν συνταγματάρχην θεῖον της. πάλη ἀλλ' ὅμως ἀνομολόγητος ὑπῆρχε πάντοτε μεταξύ των. ἕκαστος αὐτῶν ἐθήρευε τὰς φαντασίας τῆς Ἰωάννης διὰ νὰ τὰς προκαταλάβῃ. τὴν ἐξέταζον μυστικῶς, καὶ μετεχειρίζοντο χιλίας πανουργίας διὰ νὰ ὑπερβαίνῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον κατὰ τὴν μεγαλοδωρίαν. Ἰδοὺ παραδείγματος χάριν τί συνέβη κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην μνήμην τῶν γενεθλίων τῆς Ἀνδριάνης.

Πρὸ πολλῶν μηνῶν ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης εἶχον συμβουλευθῇ μεταξύ των περὶ τοῦ τί ἔπρεπε νὰ δώσωσιν εἰς τὴν ἀνεψιάν των κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν. — Ἀρ' οὖ ἐσκέφθην καλῶς, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, αὐτὴν τὴν φορὰν ἀπεφάσισα νὰ μὴ δώσω τίποτε εἰς τὴν Ἰωάνναν. ἡ τελευταία της ἑορτὴ μὲ ἠφάνισεν. ἔπειτα οὐδενὸς ἔχει ἀνάγκην ἐκείνη. ἐπιφυλάττομαι διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος. — Λοιπὸν, ἀνέκραξεν ὁ Χριστόφορος, θὰ ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ τὸ παράδειγμά σου, ἀδελφὲ Ἰωάννη. ἡ Ἀνδριάνα ἔχει περισσότερα κοσμήματα καὶ ἄλλα πράγματα παρὰ ὅσα θὰ ἐχρειάζοντο διὰ νὰ στολίσωσιν ὅλας τὰς γυναῖκας τοῦ ἁγίου Βριεύκου. τὰ τελευταῖα δῶρα ἐξήραναν τὸ βαλάντιόν μου· θὰ ἐγκρατευθῶ καθὼς καὶ σὺ, καὶ τὸ μέλλον ἔτος βλέπομεν—τοῦτο εἶναι τὸ φρονιμώτερον, ἐπανέλαβεν ὁ Ἰωάννης— ἐκάμαμεν ἀρκετὰς ἀνοησίας, ἐπρόσθεσεν ὁ Χριστόφορος — Λοιπὸν ἐννοήθημεν, εἶπεν ὁ Ἰωάννης· οὐδὲν θὰ δώσωμεν εἰς τὴν κόρην διὰ τὴν δεκάτην πέμπτην μνήμην τῶν γενεθλίων της. — Ἀπεφασίσθη εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

Ὅταν ἔρθασεν ἡ μεγάλη ἡμέρα, ἡ Ἰωάννα, ἥτις ἤλπιζε μεγαλοπρεπῆ χαρίσματα, ἐξεπλάγη ἰδοῦσα τοὺς θείους της νὰ τὴν ἀσπασθῶσι μετὰ κενῶν χειρῶν. μόνος ὁ Ἰωσὴφ τῇ ἐπρόσφερε δέμα ἀνθῶν ἀναπτυχθέντων κατὰ τὴν πρώτην πνοὴν τοῦ ἔαρος. ἐν τούτοις ὁ Χριστόφορος ἐγέλα ὑπὸ τὸν μύστακά του, καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδείκνυεν ἦθος διαβολικῆς εὐχαριστήσεως· κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ἰδοὺ οἴφνης μία ἅμαξα συρομένη ὑπὸ ἑνὸς ἵππου καὶ φέρουσα κιβώτιον ὑπερμέγεθες ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ Κοετ Δὸρ. μετακομίζουσι τὸ κιβώτιον εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τῆς οἰκίας, καὶ ἐν ᾧ θραύουσι τὰς σανίδας, καὶ ἡ νέα κόρη

στρέφεται πέριξ, παρατηροῦσα ἐναγωνίως ὁποῖον θαῦμα μέλλει νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τῶν λαγόνων τοῦ πευκίνου τέρατος, ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης τρίβουσι τὰς χεῖρας των καὶ ῥίπτουσιν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον ὑποκεκρυμμένα καὶ πονηρὰ βλέμματα. Τέλος αἱ σανίδες πίπτουσι, τὸ χόρτον ἐκπᾶται, καὶ μόνη ἡ ὀθόνη τῆς εὐσκευασίας κρύπτει ἔτι τὸν μυστηριώδη θησαυρόν. ἡ Ἰωάννα εἶναι ὠχρὰ καὶ ἀκίνητος. ἡ ἀνυπομονησία καὶ ἡ περιέργεια ταράττουσι τὴν νέαν καρδίαν της. ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης τὴν παρατηροῦσι μετ' εὐαρεσκείας. μετ' ὀλίγον ἡ ὀθόνη ἠχεῖ ὑπὸ τὰς διασχιζούσας αὐτὴν ψαλίδας, τὸ ἔσχατον κάλυμμα πίπτει, ἡ νέα κόρη χειροκροτεῖ καὶ ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης θριαμβεύουσιν ἕκαστος ἰδίως.

Τοῦτο ἦν κύμβαλον κομψὸν ἐξ ἐβένου μετὰ χαλκίνων γλυφῶν, ἐξαιρέτου ἐργασίας, χαριεστάτης φιλοκαλίας καὶ θαυμαστῆς πλουσιότητος. ἡ Ἰωάννα ἥτις μέχρι τοῦδε εἶχε μόνον ἓν ἄθλιον κύμβαλον ἀγορασθὲν εἰς τὸν ἅγιον Βριεῦχον εἰς δημοπρασίαν, ἠρώτησε τίνα τῶν δύο θείων της ὤφειλε νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν τόσον εὐάρεστον ἀπάτην.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἕκαστος ἐκείνων ἔλαβεν ὕφος νικητοῦ μετριόφρονος.

— Τοῦτο εἶναι μικρὸν πρᾶγμα, εἶπεν ὁ Ἰωάννης.

— Εἶναι μικρότερον τοῦ μηδενὸς, εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

— Οὐδὲ λόγου χάριν ἄξιον εἶναι, ἐπρόσθεσεν ὁ πρῶτος.

— Οὐδὲ εὐχαριστίας εἶναι ἄξιον, ἐπρόσθεσεν ὁ δεύτερος.

— Τέλος πάντων, θεῖοι μου, τίς ὑμῶν εἶναι ὁ ἔνοχος; ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα μειδιῶσα, διὰ νὰ τὸν ἀσπασθῶ τοὐλάχιστον.

— Ἀφ' οὗ τὸ θέλῃς... εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

— Ἀφ' οὗ τὸ ἀπαιτῇς... εἶπεν ὁ Ἰωάννης.

— Λοιπόν! εἶμαι ἐγω, ἀνέκραξαν ἀμφότεροι συγχρόνως, ἀνοίγοντες τὰς ἀγκάλας των πρὸς τὴν Ἀνδριάναν.

Εἰς τὴν διπλῆν ταύτην φωνὴν ἐστράφησαν ἀποτόμως ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον.

— Φαίνεται, εἶπεν ὁ Χριστόφορος, ὅτι ὁ ἀδελφός μου Ἰωάννης θέλει νὰ γελάσῃ.

— Νομίζω, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι ὁ ἀδελφός μου Χριστόφορος ἔχει διάθεσιν νὰ ἀστειευθῇ.

— Δὲν ἀστειεύομαι, εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

— Καὶ ἐγὼ δὲν γελῶ, εἶπεν ὁ Ἰωάννης.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος εἶχον ὄρεξιν νὰ γελάσωσιν. οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Χριστοφόρου ἠκόντιζον φλόγας. αἱ ὠρθούμεναι καὶ τρέμουσαι τρίχες τοῦ πυῤῥοῦ μύστακος τοῦ στρατιώτου ἐφαίνοντο ὡς ἀπειλητικαὶ βελόναι ἕτοιμαι νὰ πηδήσωσι κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ παρωργισμένου ναύτου.

— Θεῖοι μου ἐξηγηθῆτε, εἶπεν ἡ νέα κόρη ἥτις, ὡς καὶ ὁ Ἰωσήφ, οὐδὲν ἐννόει ἐκ τῆς σκηνῆς ταύτης.

— Διατείνομαι, ἔκραξεν ὁ Χριστόφορος ὅτι ἐγὼ ὁ Χριστόφορος Λεγὸφ, πρώην ὑποπλοίαρχος τοῦ βρικίου ἡ *Ἀνδρεία* εἶμαι ἐκεῖνος ὅστις δίδω εἰς τὴν ἀνεψιάν μου τὸ παρὸν κύμβαλον.

— Καὶ ἐγὼ διϊσχυρίζομαι, ἔκραξεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι ἐγὼ ὁ Ἰωάννης Λεγὸφ, πρώην ἀξιωματικὸς τοῦ μεγάλου στρατοῦ εἶμαι ἐκεῖνος ὅστις δίδω εἰς τὴν ἀνεψιάν μου τὸ παρὸν κύμβαλον.

— Πῶς! νὰ πάρῃ ὁ διάβολος, ἀνέκραξεν ὁ Χριστόφορος, σφίγγων τὰς πυγμάς του, κύμβαλον διὰ τὸ ὁποῖον ἐξώδευσα χίλια σκοῦδα!

— Χίλια σκοῦδα ἅπερ ἐγὼ ἐπλήρωσα, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης μετὰ πεποιθήσεως.

— Ἔχω τὸ ἀποδεικτικὸν, εἶπεν ὁ Χριστόφορος.

— Τὸ ἀποδεικτικὸν; τὸ ἔχω εἰς τὸν κόλπον μου! ἀνέκραξεν ὁ Ἰωάννης, ἐξέλκων ἐπιστολὴν ἣν ἀνοίξας, ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ῥίνα τοῦ ναύτου, ἐν ᾧ καὶ οὗτος ἀνοίξας χαρτίον, τὸ ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ῥίνα τοῦ στρατιώτου.

Κατ' εὐτυχίαν δευτέρα ἅμαξα εἶχε σταθῇ πρὸ ὀλίγου ἔμπροσθεν τῆς θύρας τῆς οἰκίας, καὶ κατὰ τὴν μεγάλην ἀκμὴν τῆς φιλονεικίας οἱ ὑπηρέται εἰσήγαγον εἰς τὴν αἴθουσαν δεύτερον κιβώτιον ἀπαράλλακτον ὡς τὸ πρῶτον. Τότε τὰ πάντα ἐξηγήθησαν. ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης ἐν ἀγνοίᾳ ἀμφοτέρων συνέλαβον τὴν αὐτὴν ἰδέαν. τὴν αὐτὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν δύο κύμβαλα ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἰωάννης εἶχον ῥιφθῇ εἰς τὸν ἅγιον-Βρεεῦχον διὰ δύο διαφόρων σκευαγωγῶν ἁμαξῶν.

— Αἰ κατεργάρη, εἶπεν ὁ Χριστόφορος πλησιάζων τὸν Ἰωάννην, οὐδὲν ἔμελλες νὰ δώσῃς! ἐπεφυλάττεσο διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος!

— Καὶ σὺ, κὺρ ψεῦστα! ἔλεγες ὅτι τὸ βαλάντιόν σου ἦν κενόν!

— Εἷς πειρατὴν πειρατὴς καὶ μισός.

Ἐν τοσούτῳ τί νὰ γίνωσι τὰ δύω κύμβαλα; τὸ ἓν ἦν ἐξ ἐβένου, τὸ ἄλλο ἐξ ἰοξύλου. ἀμφότερα ἐπίσης πλούσια, θαυμασίως καλὰ ἀμφότερα. ὁ Χριστόφορος ἐπήνει τοῦτο, ὁ Ἰωάννης ἐκθείαζεν ἐκεῖνο. μεταξὺ τῶν δύο πολλὴν ὥραν ἐδίστασεν ἡ Ἰωάννα. ἂν προέκειτο διὰ τὸν Ἰωάννην καὶ διὰ τὸν Χριστόφορον ψῆφος ζωῆς ἢ θανάτου, αἱ ἀγωνίαι των δὲν θὰ ἦσαν οὔτε ἧττον σφοδραὶ οὔτε ἧττον δηκτικαί. Διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ἐνταὐτῷ καὶ τὸν θεῖόν της τὸν ναύαρχον καὶ τὸν θεῖον της τὸν συνταγματάρχην ἡ νέα κόρη ἀπεφάσισε νὰ φέρωσιν εἰς τὸ δωμάτιόν της τὸ ἐξ ἰοξύλου κύμβαλον, καὶ νὰ ἀφήσωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τὸ κύμβαλον τὸ ἐξ ἐβένου.

Οὕτω παρήρχετο ὁ καιρός. διὰ νὰ μὴ λείψῃ οὐδεὶς τῶν χαρακτήρων τοῦ πάθους ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν παιδίσκην ἔρωτος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, ὁ ἔρως οὗτος ἔρριπτεν ἀνεπαισθήτως καὶ εἰς τοῦ Ἰωσὴφ ἔτι τὴν καρδίαν εἰς ἄκακον καὶ ἐνταὐτῷ τερατώδη ἐγωϊσμόν. ποτὲ δὲν ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν των ὅτι ἡ νέα ἐκείνη κόρη ἐδύνατο νὰ ἔχῃ ἄλλα καθήκοντα νὰ πληρώσῃ ἐκτὸς τοῦ νὰ διασκεδάζῃ καὶ νὰ τέρπῃ τὴν ζωήν των. ἐνόμιζον ἀφελῶς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ἄνθος τῆς χάριτος καὶ τοῦ κάλλους ἀνεπτύχθη μόνον διὰ νὰ διαχέῃ εὐωδίαν εἰς τὴν οἰκίαν των. τοιαύτη ἦν ἡ κατὰ τοῦτο τυφλὴ βεβαιότης των, ὥστε ποτὲ δὲν ὑπώπτευσαν ὅτι ὁ θησαυρὸς ἐκεῖνος ἐδύνατο νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειρῶν των. ἡ Ἰωάννα πάλιν ἀφ' ἑτέρου μέρους δὲν ἐφαίνετο νὰ ὑποθέτῃ ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὴν ὑφήλιον ἄλλα ὄντα ἐρα-

σμιώτερα τῶν τριῶν θείων της, οὔτε ἄλλη ζωὴ τερπνοτέρα τῆς ἦς διῆγον εἰς τὸ Κοετ-δόρ. τὸ Βιγνὶκ ἦν δι' ἐκείνην τὸ κέντρον τοῦ κόσμου. τὰ ὄνειρά της δὲν ὑπέρβαινον τὸ διάστημα ὅσον ὁ ἵππος της ἐδύνατο νὰ διανύσῃ ἐν ἡμισείᾳ ἡμέρᾳ. ποτὲ δὲν ἔστρεψε πρὸς τὸν ὁρίζοντα βλέμμα ἔνθερμον καὶ περιέργον. δὲν ἤκουσε ποτὲ εἰς τὸ νεανικόν της στῆθος ἐκεῖνο τὸ κατὰ τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς ἐγειρόμενον ἀόριστον ψιθύρισμα ὡς ὁ μυστηριώδης ἦχος ὁ κατὰ τὰς πρώτας λευκόπτητας τῆς αὐγῆς διατρέχων τὰ δάση. τὸ ἐνεργητικὸν ἀνατροφῆς σχεδὸν πολεμικῆς τὴν εἶχε φυλάξῃ μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοῦ παραδόξου πάθους ὃπερ καλούμενον ῥεμβασμὸς, βασανίζει τὴν ἄεργον νεότητα. ἡ φαντασία της ὕπνωττε· μία ἀνοησία τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Χριστοφόρου τὴν ἐξύπνησε.

Τὸ εἴπομεν. ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης ἦσαν ἧττον ζηλότυποι ὁ εἷς τοῦ ἄλλου παρ' ὅσον ἀμφότεροι τοῦ ἀδελφοῦ των. ὅ,τι καὶ ἂν ἐδύνατο νὰ κάμῃ ἡ νέα κόρη διὰ νὰ κρύψῃ τὴν προτίμησιν τῆς καρδίας της, καὶ ὅ,τι καὶ ἂν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐδύναντο νὰ ἐπινοήσωσι διὰ νὰ τὴν ἐλκύσωσιν, ἐννόουν ὅτι ὁ Ἰωσὴφ ἐπροτιμᾶτο, καὶ δὲν ἠπάτων ἑαυτοὺς κατὰ τοῦτο, ἂν καὶ τοῦτο ἦν δι' αὐτοὺς ἀντικείμενον διηνεκοῦς ἀπορίας.— Τοῦτο εἶναι ἀνήκουστον! ἔλεγον ἐνίοτε μεταξύ των. ὁ Ἰωσὴφ ἐκτὸς ἀνθῶν οὐδὲν τῇ ἔδωκε ποτὲ, καὶ ἡμεῖς ἠφανίσθημεν δι' αὐτήν! ἐκεῖνος τὴν ἐλέγχει συχνάκις καὶ δὲν φοβεῖται νὰ τὴν ἐπιπλήξῃ, καὶ ἡμεῖς γονυπετοῦμεν ἐνώπιον τῶν ἐλαττωμάτων της! ἐκεῖνος εἶναι ἄνθρωπος οὐτιδανὸς ὅστις οὐδὲν ἄλλο εἶδε ποτὲ εἰμὴ τὸ πῦρ τῆς καπνοδόχου καὶ θὰ ἀποθάνῃ ὡς ἄνανδρος, καὶ ἡμεῖς θὰ ἀποθάνωμεν καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος ὡς ἥρωες! καὶ ὅμως ἰδού, ἐκεῖνον τὸν ἀχρεῖον ἀγαπᾷ καὶ προτιμᾷ! —Ἐκεῖνος εἶναι σοφὸς, ἐπρόσθετεν ὁ Χριστόφορος κινῶν τὴν κεφαλήν. ἐνέπνευσεν εἰς τὴν Ἰωάνναν τὸν πόθον τῆς ἀναγνώσεως· ἡ παιδίσκη ἀγαπᾷ τὰ βιβλία, καὶ ὁ Ἰωσὴφ τῇ προμηθεύει. ἂν ἡ Ἰωάννα ἀγαπᾷ τὰ βιβλία, εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ στρατιώτης κατ' ἀπαισίαν ἔμπνευσιν, ἂς τῇ δώσωμεν ὀλίγον πλέον καλοδεμένα παρὰ τὰ ῥυπαρὰ καὶ πεπαλαιωμένα βιβλία τοῦ Ἰωσὴφ. καὶ τῷ ὄντι εὐθὺς τὴν ἐπιοῦσαν ἔγραψαν εἰς Παρίσια, καὶ μετὰ ἓξ ἑβδομάδας ἐπιστρέψασα ἀπὸ μακροῦ περιπάτου ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, εὗρεν ἡ Ἰωάννα εἰς τὸ οἴκημά της βιβλιοθήκην συγκειμένην ἐκ τόμων μεγαλοπρεπῶς δεμένων. αὕτη ἦν φεῦ! ἡ κίστη τῆς Πανδώρας. ἐκ ταύτης ἀπώλεσεν ἡ Ἰωάννα τὴν ἡσυχίαν της.

Οὐδὲν τιμιώτερον ἐν τούτοις τῆς συλλογῆς ταύτης τῶν βιβλίων. μόναι ἐπειδὴ οἱ ἐκλεκτότεροι τῶν ποιητῶν καὶ τῶν μυθιστοριογράφων διέπρεπον ἐν αὐτῇ εἰς τὴν πρώτην τάξιν, καὶ ἐπειδὴ οἱ σύγχρονοι φιλόλογοι ἀνεφαίνοντο κατὰ μέγα μέρος, οἱ πλεῖστοι αὐτῶν ἦσαν φαρμακεῖς λίαν ἀξιότιμοι. ἡ Ἰωάννα καὶ ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἴδιος, διότι οὐδὲ οὗτος ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸν πειρασμὸν, ἔπιον ἀχορέστως ἐκ τῶν μεθυστικῶν ἐκείνων πηγῶν, καὶ ἀπώλεσαν ἀμφότεροι τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς των. Ἂν καὶ πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀρήσῃ ὄπισθεν αὐτοῦ τοὺς ταχυπόρους χρόνους τῆς νεότητος, ὁ Ἰωσὴφ εἶχεν ἔτι τὴν καρδίαν ἐπίσης νέαν ὅσον ἦν καὶ ἡ τῆς ἀνεψιᾶς του. ἡ ἀθωότης καὶ ἡ σωφροσύνη εἶχον διατηρήσῃ εἰς τὸν παρθενικόν του καλυκα τὸ ἄνθος τοῦ ἔαρος τῆς ζωῆς του, ὥστε μέχρι τοῦδε, αἱ δύο ἐκεῖναι καρδίαι εὑρίσκοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἠγνόουν εἰσέτι ἑαυτάς. αἱ αὐταὶ δὲ ἐπιῤῥοαὶ ἐπετάχυνον τὴν ἄνθησιν τῆς μιᾶς καὶ τὴν βραδείαν ἀνάπτυξιν τῆς ἄλλης.

Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν παραδόξων ἐκείνων ποιημάτων ἅπερ κατ' οὐδὲν ὡμοίαζον ὅσα εἶχον ἤδη ἀναγνώσῃ, εἰς ἐκείνας τὰς παθητικὰς ἀναγνώσεις ἃς ἐτέλουν ἐν κοινῷ, καθήμενοι πλησίον ἀλλήλων, τὴν μὲν ἡμέραν ἐπὶ τῆς λεπτῆς καὶ χρυσιζούσης ἄμμου τῶν ἐρήμων κόλπων, τὸ δὲ ἑσπέρας εἰς τὸ φῶς τοῦ λύχνου, ὁ Ἰωσὴφ συνεταράχθη. τί συνέβη ἐν αὐτῷ; μόνος ὁ θεὸς ἠδυνήθη νὰ τὸ γνωρίσῃ. ἡ δὲ Ἰωάννα κατέστη διὰ μιᾶς ἀνήσυχος, σκεπτικὴ, τεταραγμένη, μεταβαίνουσα ἀμοιβαδὸν ἀπὸ παράφρονος χαρᾶς εἰς σκοτεινὴν μελαγχολίαν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ οὔτε τὴν χαράν της οὔτε τὴν θλῖψιν της. μετ' ὀλίγον ἠρώτησε καθ' ἑαυτὴν ἂν ὁ κόσμος ἐτελεύτα εἰς τὸν ὁρίζοντα, ἂν τὸ Βιγνὶκ ἦν ἡ καθέδρα τῆς οἰκουμένης, καὶ ἂν ὁλόκληρος ἡ ζωή της ἔμελλε νὰ παρέλθῃ ὑπὸ τὴν καπνισμένην στέγην τοῦ Κοέτ-Δόρ. μάτην οἱ θεῖοι της διὰ νὰ τὴν διασκεδάσωσιν ἐδιπλασίαζον περὶ αὐτὴν φιλοφροσύνας καὶ φροντίδας· αἱ φροντίδες καὶ αἱ φιλοφροσύναι τὴν παρώργιζον· ὁ Ἰωσὴφ παρετήρει ἐν σιωπῇ τὰς πρώτας ἐκείνας ταραχὰς τῆς καρδίας καὶ τῶν ἐξεγειρομένων τοῦ ὕπνου αἰσθήσεων. ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐγνώριζε μόνος τὸ μυστικὸν τῆς ψυχῆς ἐκείνης ἥτις ἠγνόει αὐτὴ ἑαυτήν. Ἐν τούτοις, μᾶλλον φωτισθέντες τέλος πάντων ὑπὸ τοῦ ἐγωϊσμοῦ των παρὰ ὁδηγηθέντες ὑπὸ τῆς ὀξυδερκείας τῶν ἀντιλήψεών των, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Χριστόφορος κατήντησαν νὰ διακρίνωσι καὶ οὗτοι συγχεχυμένως τὸ αἴτιον τοῦ βασανίζοντος τὴν ἀνεψιάν των πάθους· ὁ Ἰωσὴφ εἶχε κατάσχῃ μόνον τὸ ποιητικὸν καὶ θελκτικὸν αὐτοῦ μέρος. φύσεις ἧττον ὑψηλαὶ καὶ μετρίως ἰδανικαὶ, ὁ Χριστόφορος καὶ ὁ Ἰωάννης κατέσχον τὸ φυσικὸν καὶ πραγματικὸν αὐτοῦ μέρος. οἱ γλίσχροι οὗτοι ἐννόησαν τέλος πάντων ὅτι ὁ θησαυρὸς ὃν εἶχον τεθαμμένον ἐντὸς τῆς οἰκίας των ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας εἰς ἄλλην ἠδύνατο νὰ ἐκφύγῃ τῆς χειρός των. ἠσθάνθησαν ὅτι τὸ πτηνὸν ὅπερ κατέκλεισαν εἰς κλωβίον ηὐξήθη, ὅτι εἶχε πτερὰ, καὶ ὅτι εἰς τὴν πρώτην φωνὴν διαβατικοῦ τινος πτηνοῦ ὅπερ θὰ τὸ προσεκάλει εἰς τὰ πεδία τοῦ ἀέρος, θὰ ἀρίπτατο διὰ τῶν κιγκλίδων τῆς περικεχρυσωμένης εἱρκτῆς του. ἐν ἑνὶ λόγῳ, διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν γλῶσσαν ἧττον ἀλληγορικὴν καὶ μᾶλλον ἐφαρμοζομένην πρὸς τὰς ἰδέας τῶν δύω θείων, κατενόησαν ἐκεῖνοι ὅτι ἡ παιδίσκη ἦν ἤδη δεκαεξ ἐτῶν καὶ ὅτι ἀφεύκτως θὰ ἐπήρχετο ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ ἔπρεπε νὰ στοχασθῶσι νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσιν.

Ἀλλὰ συνησθάνοντο ὅτι τὸ νὰ ὑπανδρεύσωσι τὴν Ἰωάνναν ἦν δι' αὐτοὺς ταὐτοσήμαντον τοῦ νὰ τὴν στερηθῶσι, καὶ ἔκριναν ἀλλήλους ἀμοιβαίως. ὁ Ἰωάννης ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὃν θὰ ἐξέλεγεν ἡ Ἰωάννα δὲν θὰ ἦν δυνατὸν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ζήσῃ πλησίον ὄντος τόσον ἀγροίκου οἷος ἦν ὁ πειρα-

τής. ὁ Χριστόφορος ἐστοχάζετο καὶ οὗτος ὅτι σύζυγος τῆς ἐκλογῆς τῆς ἀνεψιᾶς των δὲν θὰ συγκατένευε διὰ ὅλον τὸν κόσμον νὰ συμμίξῃ τὴν ζωήν του μετ' ἀνθρώπου τόσον κακῶς ἀνατεθραμμένου οἷος ἦν ὁ λοχίας ἀδελφός του. συνεφώνουν δὲ ἀμφότεροι ὅτι τὸ Κοετ-Δὸρ ἀπεῖχε πολὺ τοῦ νὰ ἦναι τόπος τερπνοτήτων, καὶ ὅτι δύο τρυγόνες θὰ ἐβαρύνον-ο μετ' ὀλίγον νὰ τρύζωσιν εἰς τοιαύτην καλιάν τέλος δὲ πάντων, καὶ ἂν ἐφαίνετο παραδεκτὸν ὅτι τὸ νέον ζεῦγος θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ζήσῃ μεταξὺ αὐτῶν, ὁ ἐγωϊσμὸς τῆς μωρᾶς των ἀγάπης ἐξανίστατο πρὸς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Ἰωάννα, ἐκείνη ἡ λατρευομένη κόρη, ὁ ἔρως των, ἡ εὐφροσύνη των καὶ τὸ καύχημα των ἐδύνατο νὰ παύσῃ τοῦ νὰ ἦναι τέκνον των, καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὰς ἀγκάλας ἀνθρώπου ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ τὴν ὀνομάζῃ γυναῖκα του παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ Ἰωάννου καὶ παρὰ τὸ γένειον τοῦ Χριστοφόρου.

Τὰ πράγματα εὑρίσκοντο εἰς αὐτὴν τὴν στάσιν, ὅταν κατά τινα θυελλώδη ἑσπέραν ἔκρηξις τηλεβόλου ἤχησεν ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς ἐξηγριωμένης θαλάσσης.

Γ.

Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ὑπηρετῶν των ἔδραμον εὐθὺς εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὅπου εὗρον τοὺς ἁλιεῖς τοῦ Βιγνὶχ οἵ εἶχον δράμῃ καὶ οὗτοι, ἰδόντες τὰς διὰ σημείων ἀγγελίας τῆς συμφορᾶς. ὁ Χριστόφορος διέταξε νὰ ἀνάψωσι μεγάλους πυρσοὺς κατὰ διαστήματα· ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ ἀπολλύμενον πλοῖον παρετήρησεν ὅτι ἀνταπεκρίνοντο εἰς τὰ σημεῖα του καὶ ὅτι ἦταν εἷς στάσιν νὰ τῷ βοηθήσωσι, δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ πυροβολῇ ἀνὰ πᾶν τρίτον λεπτόν· ἦν δὲ τόσον πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ, ὥστε ἠκούοντο αἱ φωναὶ τῶν ναυτῶν καὶ ἡ σύριγξ τοῦ κυβερνῶντος πλοιάρχου· ἀλλὰ ἡ θάλασσα ἦν τοσοῦτον ἀγρία, ὥστε οὐδὲν πλοιάριον ἦν δυνατὸν νὰ ἐκπλεύσῃ, καὶ ἡ νὺξ τοσοῦτον σκοτεινὴ καὶ τοσοῦτον πυκνή, ὥστε δὲν διεκρίνετο ἄλλο ἐπὶ τῶν κυμάτων εἰμὴ μόνον ἡ προηγουμένη ἑκάστης ἐκπυρσοκροτήσεως λάμψις· ὑπέθετον ὅτι τοῦτο ἦν πλοῖον κυνδυνεῦον νὰ ἀνατραπῇ ἢ ἐξωκείλαν ἐπί τινος τῶν εἰς τὰς παραλίας ἐκείνας τόσων κοινῶν ἀμμωδῶν ῥιχωμάτων. καὶ τῷ ὄντι κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς ἡμέρας παρετήρησαν ἐν τινι ἀποστάσει ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τὰς χειραίας φρεγάτης ῥιφθείσης εἰς τὴν ἄμμον καὶ ἦν ἐκ τῆς σημαίας ἐγνώρισαν ὡς οὖσαν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ. κατά τινας στιγμὰς ἡ θάλασσα ἀποσυρομένη, ἄφηνεν ἀνακεκαλυμμένον ὁλόκληρον τὸ σῶμα τοῦ πλοίου. κατ' ἄλλας δὲ πάλιν ἐπανερχομένη μετ' ἀνεκφράστου μανίας, τὸ κατεβύθιζεν ὑπὸ ἀφριζοντα ὄρη. τὸ κατάστρωμα ἐφαίνετο ἔρημον. τὰ τηλεβόλα δὲν ἠκούοντο πλέον, καὶ τὰ κύματα εἶχον ῥίψῃ ἤδη ἐπὶ τῆς ὄχθης πολλὰ πτώματα. ἐβύνατο νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁλόκληρον τὸ πλήρωμα ἀπώλετο, ἀλλ' ὁ Χριστόφορος διὰ τηλεσκοπίου ἐβεβαιώθη ὅτι ὑπῆρχον ἔτι ζῶντες ἐντὸς τοῦ πλοίου.

— Ἄγωμεν, παῖδες! ἀνέκραξεν ἐκεῖνος, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἁλιεῖς. φαίνεται ὅτι δὲν ἀπετελειώθησαν ἐκεῖ τὰ πάντα. ναί, εἰσὶ μὲν Ἄγγλοι· ἀλλ' εἶναι ἀχρεῖος ὅστις δυνάμενος νὰ σώσῃ ἕνα κύνα, δὲν τείνει πρὸς ἐκεῖνον βοηθητικὴν χεῖρα.

Μετὰ τούτους τοὺς λόγους βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰωσὴφ, ὥθησε πρὸς τὴν θάλασσαν μίαν τῶν λεμβῶν ἃς εἶχον ἑλκύσῃ κολὺ ἐμπρὸς ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ ὅταν τὸ ἀσθενὲς πλοιάριον ἦν εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ νὰ ἀνεγερθῇ ὑπὸ τῶν κυμάτων.

— Παῖδες, ἀνέκραξεν ὁ Χριστόφορος, ἁρπάζων μίαν κώπην δι' ἑκάστης χειρὸς, διὰ νὰ φθάσω τὸ πλοῖον, καὶ νὰ φέρω τοὺς ἐπιζῶντας ἐκ τοῦ πληρώματος μόνον ἐξ βραχιόνων ἔχω ἀνάγκην!

— Καλὸν θεῖε μου! καλὸν, γενναῖε μου Χριστοφορε! ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα, ἀσπαζομένη αὐτὸν μετ' ἐκχύσεως ψυχῆς.

Ἀφ' οὗ διῆλθεν ὅλην τὴν νύκτα ὀρθὴ εἰς τὸ ἀνοικτόν της παράθυρον, ἡ νέα κόρη εὐθὺς τὴν αὐγὴν ἔδραμεν εἰς τὸν αἰγιαλόν· ἵστατο πλησίον τῶν θείων της, περιτετυλιγμένη εἰς ἐπενδύτην, καὶ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν γυμνὴν καὶ τὴν κόμην λυτὴν εἰς τὸν ἄνεμον.

Ἐν τοσούτῳ οὐδεὶς ἀπεκρίθη εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Χριστοφόρου. ἂν καὶ ὀλίγον πραϋνθεῖσα ἡ θάλασσα, ἦν εἰσέτι μανιώδης. οὐδεὶς τῶν ἁλιέων μετεκινήθη.

— Πῶς, ἀγέλη ἐπαιτῶν! εἶπεν ὁ Χριστόφορος μετ' ὀργῆς, μένετε ἀκίνητοι, ἔχοντες τὰς χεῖρας εἰς τοὺς κόλπους, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐκεῖ δυστυχεῖς, οἵτινες σᾶς καλοῦσιν! τί! εἶσθε δέκα πέντε ἢ εἴκοσι, καὶ τρεῖς δὲν εὑρίσκονται μεταξύ σας ἔχοντες γενναιότητα καὶ θέλησιν!

Οἱ ἁλιεῖς ἔβλεπον ἀλλήλους τεθορυβημένοι.

— Ὑπάγετε, εἶπεν ἡ Ἰωάννα μετὰ περιφρονήσεως· μὴν ἐκτίθεσθε πλέον εἰς τὸν ἀέρα· ὁ ἄνεμος εἶναι ψυχρὸς, καὶ ἐνδέχεται νὰ πάθητε καταῤῥοήν. ἐπιστρέψατε εἰς τὸ Βιγνὶχ καὶ στείλατέ μας τὰς γυναῖκας σας. ἐκεῖναι ἂς λάβωσι τὰς κώπας σας, καὶ σεῖς νήθετε τὰς ἠλακάτας των. ἐν τούτοις ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ τέσσαρες, θεῖοι μου! ἐπρόσθεσεν ἡ ἀτρόμητος κόρη, ἑτοίμη νὰ πατήσῃ εἰς τὴν λέμβον· οἱ βραχίονες τοῦ Ἰωσὴφ, καὶ οἱ ἐμοὶ δὲν θὰ δώσωσι βεβαίως μεγάλην βοήθειαν· ἀλλ' ὁ Ἰωσὴφ θὰ προσεύχεται εἰς τὸν θεὸν διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ ἐγὼ θὰ ᾄδω διὰ νὰ φαιδρύνω τὸν διάπλουν.

Ἰδόντες εἰς τὴν νέαν ἐκείνην κόρην τόσην ἀπόφασιν, οἱ ἁλιεῖς ἠσχύνθησαν διὰ τὴν μικροψυχίαν των, καὶ ἀντὶ τριῶν οὓς εἶχε ζητήσῃ ὁ Χριστόφορος ἐπαρουσιάσθησαν εἴκοσι· ὁ Χριστόφορος ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν τρεῖς τοὺς ῥωμαλαιοτέρους, τοὺς ἐφωδίασε διὰ κωπῶν στερεῶν, ἔπειτα, ἀφοῦ ἠσπάσθη τὴν ἀνεψιάν του καὶ ἔσφιξε τὰς χεῖρας τῶν ἀδελφῶν του, ἐῤῥίφθη εἰς τὴν λέμβον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν τριῶν του συντρόφων. δυσκολίαν οὐκ ὀλίγην ἐδοκίμασαν διὰ νὰ κατορθώσωσι νὰ ἐμβάλωσι τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν. τέλος κῦμα τρομερὸν τὴν ὑπήγειρε καὶ τὴν ἔσυρε μυκώμενον.

(ἀκολουθεῖ).